

บทที่ 6

ระเบียบทางสังคมกับการควบคุมทางสังคม

สังคมทุกสังคมในโลก พยายามอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ซึ่งเอกภาพ (unity) ของสังคมเพราะสังคมที่เป็นเอกภาพ คือ สังคมที่ไม่มีปัญหาหรือเป็นสังคมที่ไม่เสียระเบียบ (social disorganization) การที่สังคมดังกล่าวสามารถที่จะจัดปัญหาความเสียระเบียบดังกล่าวนี้ได้ก็เพราะการพยายามที่จะสร้างระเบียบของสังคมขึ้นมาเพื่อให้สังคมมีเอกภาพ การสร้างระเบียบของสังคมขึ้นมาได้ ก็ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เป็นต้นว่า โครงสร้างและวัฒนธรรม ฯลฯ และที่สำคัญก็โดยอาศัยขบวนการที่เรียกว่า การควบคุมทางสังคม (social control) เป็นหลัก ดังนั้น การควบคุมทางสังคม จึงเป็นขบวนการที่ผดุงไว้ซึ่งระเบียบของสังคม

ระเบียบทางสังคม หมายถึง คุณภาพของการจัดระเบียบทางสังคมทั้งหมด นักวิชาการบางคนเรียกว่า "ความเชื่อมแน่น" (cohesion) หรือ "การบูรณาการ" (integration) หรือ "ความเป็นปึกแผ่น" (solidarity) และบางคนใช้ในความหมายเดียวกับ "การจัดระเบียบองค์การ" (organization) หากจะกล่าวให้ชัดก็คือ ระเบียบทางสังคม มีความหมายตรงกันข้ามกับการเสียระเบียบทางสังคม ความยุ่งเหยิง การไม่มีรัฐบาลหรือกฎหมาย ระเบียบ หมายถึง บุคคลไม่แยกตัวออกมาทำอะไรตามใจชอบ โดยไม่มองดูคนส่วนใหญ่ การกระทำของบุคคลต้องสอดคล้องกับส่วนรวมที่มีจำนวนมากกว่า

ระเบียบทางสังคมตามความหมายในพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน คือ แบบอย่างที่ดีค่อนข้างคงที่ อันเป็นผลมาจากการกระทำระหว่างกันทางสังคม ระเบียบสังคมเป็นเครื่องกำหนดให้ส่วนต่าง ๆ ในโครงสร้างสังคม ดำเนินไปตามหน้าที่และมีความสัมพันธ์กัน เพื่อประโยชน์ของสังคมนั้น ๆ

พื้นฐานของความเป็นระเบียบทางสังคม

ระเบียบทางสังคมมีรากฐานมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

โครงสร้างและวัฒนธรรม

สังคมดำรงอยู่ได้ เนื่องจากปัจเจกชนทุกคนในองค์การถูกกำหนดตำแหน่งไว้ใน โครงสร้างและได้เรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกัน โครงสร้างและวัฒนธรรม ผูกมัดบุคคลไว้ ดังนั้นบุคคล จะไม่กระทำในฐานะปัจเจกบุคคล แต่ในฐานะสมาชิกขององค์การ นักสังคมวิทยาหลายท่าน อาศัยแบบแผน 2 ประการนี้ เพื่อทำความเข้าใจรากฐานของระเบียบทางสังคม เช่น

เอมีลี เดอร์ไคม์ (Durkheim, 1893) เสนอว่า ควรแบ่งแยกความแตกต่าง ระหว่างสังคม 2 ประเภท คือสังคมแบบง่าย ๆ ที่ไม่ใช่สังคมอุตสาหกรรมกับสังคมอุตสาหกรรม สมัยใหม่ พื้นฐานของระเบียบทางสังคมในสังคม 2 รูปแบบนี้ คือ “ความเป็นปึกแผ่นทางสังคม” (social solidarity) หรือการนำปัจเจกชนรวมเข้าด้วยกันเป็นส่วนรวม หรือสังคม สมาชิกของ สังคมจะยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด เขาเรียกความเป็นปึกแผ่นในสังคมแบบ ง่ายดังกล่าวว่า “mechanical” (ความเป็นปึกแผ่นแบบเครื่องจักร คือ ทุกส่วนของสังคมดำเนินไป อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันเช่นเดียวกับเครื่องจักร ในระบบสังคมแบบนี้ กฎหมายจะเป็น กฎหมายที่ทำหน้าที่ควบคุมและลงโทษ ฐานะบุคคลก็เป็นไปตามวงศ์ตระกูล หรือครอบครัว หรือ เป็นการสืบเชื้อสาย) เป็นผลมาจากความคล้ายคลึงกันทางวัฒนธรรมระหว่างประชากร ความ เชื่อ ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน ทำให้กลายเป็นเครื่องพันธนาการ การทำความผิดต่าง ๆ ใน สังคมดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็นการละเมิดต่อปัจเจกบุคคลอื่นมากเท่ากับเป็นการกระทำผิดต่อสังคม การลงโทษและการประหาร ในที่สาธารณะ ก็เป็นการยืนยันวัฒนธรรมร่วมกัน และให้บุคคลมี ความแน่ใจว่าข้อเท็จจริงและสิ่งที่สอดคล้องกับศีลธรรมเป็นความถูกต้องอันแท้จริง การนับถือ พระเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ ร่วมกัน ก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน ตามความคิดของเดอร์ไคม์ สิ่งที่ทำหน้าที่ย้าถึงการมีวัฒนธรรมร่วมกัน เขาเรียกวิธีการดังกล่าวว่าจิตสำนึกของการรวมกลุ่ม หรือความรู้สึกเข้าร่วมกลุ่ม) ถึงแม้ว่าโครงสร้างในแต่ละสังคมจะมีรูปแบบไม่เหมือนกัน แต่ก็ไม่ สำคัญเท่ากับวัฒนธรรมใช้เป็นเครื่องผูกมัดคนเข้าด้วยกันและสร้างระเบียบทางสังคมด้วย

สังคมที่พัฒนาแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ซึ่งเดอร์ไคม์ อธิบายโดยใช้คำว่า “organic” ก่อให้เกิดโครงสร้างที่ซับซ้อน ดังนั้นบุคคลจึงมีตำแหน่งมากมาย และแตกต่างกันไปตามตำแหน่งของเขาเหล่านั้น ในขณะที่เดียวกันก็มีการพึ่งพาซึ่งกันและกันและ ร่วมมือซึ่งกันและกัน ซึ่งความแตกต่างระดับบุคคลจะเป็นที่มาของความชำนาญเฉพาะอย่าง

(specialization) ส่วนความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาอาศัยและความร่วมมือกันก็จะส่งผลให้เกิดความเป็นปึกแผ่นทางสังคม งานทุกอย่างจะมีลักษณะแตกต่างกัน แต่ก็สนับสนุนส่วนรวม แม้จะส่งเสริมในลักษณะที่แตกต่างกันไป ส่วนหนึ่งก็เป็นผู้ชำนาญการ ผู้บริหาร บางส่วนก็สอนครอบครัว ผู้บริหาร ผลิตอาหาร ขนส่งและจัดเตรียมให้คนอื่น ๆ การแบ่งงานก่อให้เกิดสังคมที่ประกอบด้วยบุคคลที่แตกต่างกัน และการมีวัฒนธรรมเดียวกันน้อย และไม่ค่อยเห็นแน่ชัด วัฒนธรรมก็ยังคงมีความสำคัญ แต่แทนที่ด้วยความเป็นปึกแผ่นทางโครงสร้างเพิ่มเข้ามา โดยที่ทุกคนทำหน้าที่แตกต่างกันไป แต่ผลสุดท้ายก็เป็นการสนองต่อความต้องการของคนอื่น ๆ จำนวนมาก หากปราศจากการมีวัฒนธรรมร่วมกันเป็นแกนกลางของความเป็นปึกแผ่นแล้ว ความเข้มงวดในการลงโทษคนที่ละเมิดกฎหมาย ก็ลดน้อยลง

สำหรับเดอริโคมทั้งโครงสร้างและวัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการยึดเหนี่ยวสังคมเข้าด้วยกัน และสร้างพื้นฐานที่มั่นคงให้กับระเบียบทางสังคม นักสังคมวิทยาท่านอื่นที่เน้นความสำคัญของแบบแผนวัฒนธรรมและโครงสร้างด้วยเช่นกันคือ คาร์ล มาร์กซ์

มาร์กซ์เสนอการวิเคราะห์เกี่ยวกับระเบียบในลักษณะที่แตกต่างไปจากเดอริโคม แต่แนวการวิเคราะห์ของเขาก็เห็นว่าโครงสร้างและวัฒนธรรมมีความสำคัญ มาร์กซ์ไม่ได้ใช้มโนทัศน์ของระเบียบทางสังคม แต่ใช้คำว่า "การควบคุมทางสังคม" แทนการควบคุมทางสังคม หมายถึงวิธีการต่าง ๆ มากมายที่มีอิทธิพลในสังคม ซึ่งพยายามที่จะปราบปรามปัจเจกชน การควบคุมปัจเจกชนก็เพื่อผลประโยชน์ของคนส่วนน้อย แนวคิดของมาร์กซ์มองโครงสร้างทางสังคมหมายถึงความไม่เท่าเทียมกันทางชนชั้น และความไม่เท่าเทียมกันดังกล่าวปล่อยให้คนส่วนน้อยเป็นเจ้าของวิธีการผลิต ใช้อำนาจบังคับและจัดการคนจำนวนมากให้ยอมรับสังคมที่เป็นอยู่ อำนาจในโครงสร้างทางสังคมก่อให้เกิดการควบคุมงาน รัฐบาล กองทัพ ตำรวจ ศาล และสื่อมวลชน และในทางกลับกันสิ่งนี้ก็นำมาซึ่งการควบคุมเหนือปัจเจกชน วัฒนธรรมมีหน้าที่คล้ายคลึงกัน ความคิด ค่านิยม และมาตรฐานที่เด่น ๆ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติในสังคม ทำหน้าที่ปราบปรามและควบคุมปัจเจกชน ดังนั้น บุคคลจึงยอมรับสังคมที่เป็นอยู่ด้วยความเต็มใจ หน้าที่ของวัฒนธรรมก็คือสนับสนุนความไม่เท่าเทียมกันในโครงสร้าง ดังนั้น ตามแนวความคิดของมาร์กซ์ ระเบียบทางสังคมสร้างจากเบื้องบนและทำหน้าที่ให้ผลประโยชน์กับผู้ที่มีทรัพย์สิน และ

ในที่สุดระเบียบทางสังคมก็ไม่ได้ให้ผลประโยชน์กับประชากรโดยส่วนรวมทั้งหมด ทั้งโครงสร้างและวัฒนธรรมเป็นแบบแผนทางสังคมที่ผู้มีอำนาจเป็นคนกำหนดขึ้นมาและผู้ใช้เองด้วย

ที่กล่าวมาเป็นตัวอย่างของนักสังคมวิทยา 2 ท่าน ที่ใช้ทั้งโครงสร้างและวัฒนธรรมอธิบายว่า ระเบียบทางสังคมเกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้อย่างไร คนหนึ่งเน้นความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระเบียบ ส่วนอีกคนหนึ่งเน้นการปราบปรามปัจเจกชนโดยใช้ระเบียบ

การขัดเกลาทางสังคม

ระเบียบเกิดขึ้นจากความพยายามนานัปการขององค์การทุกองค์การที่จะทำให้ปัจเจกชนยินยอมปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และให้ยอมรับโครงสร้างและวัฒนธรรมที่บุคคลเป็นเจ้าของ

ความเต็มใจ (Willingness) เกิดขึ้นจากการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานประการที่สามของระเบียบทางสังคม โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งการจัดระเบียบทางสังคมกำหนดความต้องการของบุคคล ถ่ายทอดวัฒนธรรม และกำหนดตำแหน่งให้กับบุคคล การขัดเกลาทางสังคมหมายถึงกระบวนการที่อบรมสั่งสอนให้ปัจเจกชนเรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นสังคม วัฒนธรรมและโครงสร้างในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิก บุคคลเรียนรู้ที่จะยอมรับการจัดระเบียบทางสังคมโดยผ่านการขัดเกลาทางสังคม เพราะถูกสอนว่าการจัดระเบียบทางสังคมให้คุณประโยชน์ต่อบุคคลหรือบุคคลต้องยอมรับในระเบียบเพื่อที่จะมีชีวิตอยู่ การยอมรับการขัดเกลาทางสังคมก็เพื่อที่จะเป็นสมาชิกของสังคม และให้สังคมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบุคคลเพื่อที่จะรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของจิตใจ (internalization) แต่ละองค์การทางสังคมที่บุคคลเข้าไปอยู่ และแต่ละองค์การที่สมาชิกได้กำหนดลักษณะแนวทางปฏิบัติการขัดเกลาทางสังคมก็เพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกจะได้เรียนรู้แบบแผนและเชื่อมั่นว่าสิ่งต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่น

เมื่อพิจารณาถึงมนุษย์ในขณะถือกำเนิดมา ความสามารถมีขีดจำกัด เว้นเสียแต่ต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น เป็นผู้ช่วยให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ซึ่งถือเป็นธรรมชาติทางสังคมอย่างหนึ่ง (social nature) ผู้ใหญ่ก็จะเริ่มสอนเด็กให้รู้ว่าพวกเขาคือใคร ทำให้เด็กมีความพร้อม

ที่จะเข้าไปอยู่ในครอบครัว สังคม นอกจากนี้ยังสอนกฎระเบียบและค่านิยมที่จะต้องปฏิบัติตาม บทเรียนเหล่านี้มีผลต่อเด็กและควบคุมให้เขาเป็นอย่างไรที่ได้รับการสอนมา ทุกสังคมพยายาม สร้างสถาบัน เช่น ครอบครัว โรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ขัดเกลาเด็ก

สถาบันเครือญาติก็มีความสำคัญต่อการขัดเกลาทางสังคมแก่เด็ก ครอบครัวนับ เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มีหน้าที่ถ่ายทอดให้การเรียนรู้วัฒนธรรมและค่านิยมแก่สมาชิกของ ครอบครัว รวมทั้งกลมเกลียวพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพให้เป็นไปตามบทบาทและความคาดหวัง ของสังคม ครอบครัวเป็นกลุ่มแรกที่มีการปฏิสัมพันธ์สม่ำเสมอภายในกลุ่ม ประกอบด้วยบุคคล แรกที่เป็นตัวแบบของเด็ก และเป็นแหล่งของการให้รางวัลและการลงโทษต่าง ๆ แรกแรก ครอบครัวมีความสำคัญต่อสุขภาพจิตของเด็ก และเป็นศูนย์กลางการพัฒนา "ตนเอง" และความรู้สึก ภูมิใจ เพราะการอบรมเกิดมาจากครอบครัวเป็นแห่งแรก จึงมีอิทธิพลต่อการเรียนทั้งหมดในระยะ ต่อมา

โรงเรียน เป็นสถาบันที่มุ่งขัดเกลาเด็ก และต้องการสร้าง "พลเมืองดี" โดยการอบรมความคิดและการปฏิบัติที่สังคม (และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจ) เห็น ว่ามีความสำคัญ นอกจากนี้โรงเรียนยังกำหนดแนวทางความคาดหวังเกี่ยวกับตนเองของปัจเจกชนและมักจะประสบผลสำเร็จในการอบรมคนไม่ให้ "คาดหวังมากเกินไป"

นักสังคมวิทยา เป็นต้นว่า เดอร์ไคม์ให้ความสำคัญกับบทบาทของโรงเรียนมาก สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ถือกำเนิดมาในโลกของความไม่รู้ จึงควรกำหนดแนวทาง หรือทำให้เป็นพลเมือง ดี และต้องละทิ้งความเห็นแก่ตัวโดยสิ้นเชิง เพื่อนำไปสู่การร่วมมือและผูกพันกับส่วนรวม สำหรับเดอร์ไคม์แล้ว การขัดเกลาทางสังคม หรือการศึกษาในเชิงศีลธรรม คือการยอมรับเอากฎ เกณฑ์ของสังคม ที่เดิมเคยอยู่ภายนอก เข้าไปอยู่ภายในจิตใจของปัจเจกชน ทำให้ปัจเจกชน สามารถควบคุมตนเอง (self) ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สิ่งนี้เป็นหน้าที่ของครอบครัวและศาสนาในทุกสังคม ในสังคมอุตสาหกรรม ภาระหน้าที่นี้ต้องทำงานประสานกันกับ สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะ เป็นต้นว่าโรงเรียน รัฐบาล

ความเชื่อสัตย์ต่อองค์การ

การขัดเกลาทางสังคมสอนบุคคลให้มีความเชื่อสัตย์และยึดมั่นต่อความเชื่อของกลุ่ม องค์การ ชุมชน หรือสังคม หากการจัดระเบียบทางสังคมสามารถทำให้บุคคล "รู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง" ของกลุ่ม องค์การ ชุมชน หรือสังคม จะมีผลให้พวกเขายึดมั่นพร้อมด้วยอนาคตและความมุ่งหมายในชีวิต สังคมทำให้บรรดาสมาชิกเกิดความเชื่อสัตย์ด้วยการโบกธง การเดินสวนสนามของกองทัพต่าง ๆ การแสดงตัวของผู้กล้าหาญ และการกล่าวสุนทรพจน์ ภราดรสมาคม (fraternities) กระทำโดยผ่านพิธีการนำบุคคลเข้าเป็นสมาชิกของสังคม บ้านที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์กัน การเก็บรักษาความลับ จารีตประเพณีต่าง ๆ พิธีการสมรส ที่อยู่อาศัยซึ่งได้แบ่งปันอยู่ร่วมกัน ช่วยให้เกิดการพัฒนาความเชื่อสัตย์ต่อกันของคู่สมรส สัญลักษณ์ของความเชื่อสัตย์เหล่านี้แบ่งแยกคนในออกจากคนนอก กลุ่มวงในออกจากกลุ่มวงนอก "เรา" ออกจาก "เขา" นอกจากนี้ สัญลักษณ์ดังกล่าวยังส่งเสริมสมาชิกให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของบางสิ่งบางอย่างที่ดี และรู้สึกว่าพวกเขามีส่วนร่วมในความคิดนี้กับคนที่ได้เลือกสรรไว้แล้ว จะเกิดความผูกพันทางด้านความรู้สึกและช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์การดำเนินไปอย่างราบรื่น

ความเชื่อสัตย์ต่อองค์การทางสังคม อาจจะมีที่มา 2 แหล่ง คือ ความเชื่อสัตย์เป็นผลมาจากความรู้สึกของ "เรา" ซึ่งมีความผูกพันทางอารมณ์ต่อองค์การ ซึ่งได้ถือเอาเอกลักษณ์ของตัวเองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์การ สิ่งนี้เป็นลักษณะของสังคม ชุมชน และกลุ่มขนาดเล็กจำนวนมาก คูลีย์ Cooley (1902) อธิบายลักษณะขององค์การต่าง ๆ แบบ "ปฐมภูมิ" (primary) ซึ่งมีความสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน เกิดความรู้สึกของ "เรา" ขึ้น และมีความผูกพันทางความรู้สึกเป็นส่วนตัว ในองค์การดังกล่าว ปัจเจกชนถือว่าตัวตนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับส่วนรวม และเป้าหมายส่วนบุคคลก็คือเป้าหมายขององค์การ มีความผูกพันทางความรู้สึกเกิดขึ้นระหว่างคนทุกคนในองค์การ

อย่างไรก็ตามในสังคมสมัยใหม่ ความเชื่อสัตย์จะขึ้นอยู่กับการที่องค์การให้บางสิ่งบางอย่างเป็นการตอบแทนเพิ่มเข้ามา แม้แต่ในกลุ่มครอบครัวและกลุ่มเพื่อนก็ถูกกำหนดโดยความเชื่อสัตย์ที่มีเงื่อนไข มีความผูกพันอย่างมีเหตุผลมากกว่าความผูกพันทางความรู้สึก แทนที่จะมีความรู้สึกของ "เรา" กลับมีความรู้สึกของ "ฉัน" แทน ซึ่งนับว่าสำคัญที่สุด นั่นคือสังคมทำอะไรเพื่อฉัน หรือครอบครัวของฉัน หรือทำให้สมหวังในสิ่งที่ต้องการ ตัวกำหนดความเชื่อสัตย์ขึ้น

อยู่กับเงื่อนไข เปลี่ยนแปลงเสมอไม่มีความแน่นอน การขัดเกลาทางสังคมส่วนมากมักมุ่งไปที่ การทำให้สมาชิกแน่ใจว่าจะได้รับบางสิ่งบางอย่างตอบแทนความซื่อสัตย์ของตน

ความซื่อสัตย์ต่อองค์กรทางสังคมมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนจากผู้อื่นในช่วงวัยเด็ก เพื่อให้มีชีวิตรอด และมนุษย์เราส่วนใหญ่ก็ปรารถนาคนอื่นเกือบตลอดชีวิต เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีค่า คนเราเกือบทุกคนพยายามแสวงหาเพื่อน และต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม องค์กรที่เป็นทางการ ชุมชน หรือสังคม และมักจะกลัวการมีชีวิตอยู่อย่างโดดเดี่ยว เมื่อคนอื่นสามารถตอบสนองความต้องการในเชิงอารมณ์ได้แล้ว เราก็จะพัฒนาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับชีวิตการอยู่รวมกลุ่ม บุคคลต้องการมอบความซื่อสัตย์ต่อองค์กรทางสังคมต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการในเชิงอารมณ์ และบุคคลเต็มใจที่จะอุทิศความเป็นปัจเจกภาพบางประการ อันที่จริงมนุษย์ส่วนใหญ่ได้อุทิศความจงรักภักดีให้ทั้งหมด บางคนยังปรารถนาที่จะเป็นส่วนหนึ่งของบางสิ่งบางอย่างที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวเองมากจนเต็มใจที่จะยกเลิกความเป็นปัจเจกภาพทั้งหมดที่มีอยู่ ตัวอย่างเช่น บุคคลอาจจะเข้าร่วมกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองหรือศาสนา ซึ่งปรารถนาความจงรักภักดีที่มีทั้งหมด

การจัดระเบียบทางสังคมต่าง ๆ ก็สนับสนุนหรือส่งเสริมความซื่อสัตย์โดยอาศัยการสร้างอาณาเขตระหว่างผู้ที่อยู่ภายในองค์กรกับคนที่อยู่นอกองค์กร โครงสร้างและวัฒนธรรมก็ทำหน้าที่เป็นขอบเขตที่แบ่งแยกสมาชิกออกจากคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก โครงสร้างและวัฒนธรรมเข้าไปควบคุมการปฏิสัมพันธ์โดยผ่านการตัดขาดความผูกพันกับคนภายนอก และส่งเสริมเฉพาะการปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกขององค์กรเท่านั้น วิธีการของกลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิกดูเหมือนจะดีกว่าวิธีการของคนอื่น (กลุ่มอื่น) บางทีก็เป็นวิธีการที่เป็นที่พึงปรารถนาด้วย

องค์กรเองก็ได้สร้างขอบเขตเชิงสัญลักษณ์และเชิงกายภาพเพื่อส่งเสริมความรู้สึกซื่อสัตย์หรือความจงรักภักดี หอพักของวิทยาลัยซึ่งเป็นอาคารที่ตั้งแยกจากชุมชนที่เหลือ บ้านก็ทำหน้าที่เป็นขอบเขตทางกายภาพเช่นเดียวกับอาณาเขตของประเทศ โรงงาน บัตรสมาชิก และขอบเขตทางกายภาพช่วยทำให้ทราบว่า "เรา" คือใคร "เขา" คือใคร และยังส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและกีดกันการปฏิสัมพันธ์กับคนภายนอก ขอบเขตเชิงสัญลักษณ์เป็นต้นว่า เครื่องแบบ แหวน ทิมฟุตบอล เนื้อเพลง เพลงสรรเสริญพระบารมี และแบบทงผม อาจ

สร้างอาณาเขตได้ด้วยเช่นกัน การลอกเลียนแบบคนอื่นถูกเรียกว่ายังไม่คิวิไลซ์ (ป่าเถื่อน-อนารยะ) คนนอกศาสนา คอมมิวนิสต์ เป็นแนวทางที่คนบางคนพยายามที่จะสร้างอาณาเขต การแบ่งแยกกลุ่มออกจากคนอื่น ทำให้เกิดละแวกที่อยู่ของพวกยิว กฎหมายที่แบ่งแยก ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการสร้างอาณาเขต

กล่าวโดยสรุป การจัดระเบียบทางสังคมคือการที่บุคคลมาปฏิบัติสัมพันธ์ต่อกัน มีโครงสร้างและวัฒนธรรมร่วมกัน และกำหนดวิธีการที่จะขัดเกลาและพัฒนาความรู้สึก “ความซื่อสัตย์” ระหว่างสมาชิก การส่งเสริมให้เกิดความซื่อสัตย์โดยผ่านความรู้สึก “เรา” หรือผ่านความเชื่อถือในผลประโยชน์ที่จะได้จากองค์การ และเป็นขอบเขตที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความซื่อสัตย์และความซื่อสัตย์ได้รับการสนับสนุนจากธรรมชาติทางสังคมด้วย

การควบคุมทางสังคม

กระบวนการขัดเกลาทางสังคมไม่สมบูรณ์มักเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้ไม่มีความรู้สึกซื่อสัตย์เกิดขึ้น และแบบแผนอาจจะดำเนินไปโดยปราศจากความกระตือรือร้น สิ่งนี้เป็นความจริงที่ปรากฏขึ้นกับสมาชิกของสังคมมากมายหรือนิสิตนักศึกษาจำนวนมาก และผู้ที่ไม่ยอมปฏิบัติตามทั้งหมดของทุกกลุ่มที่มีทุกแห่ง หากการขัดเกลาทางสังคมดำเนินไปอย่างสัมฤทธิ์ผลแล้ว จะไม่มีอาชญากร พวกติกรวมเบี่ยงเบน นักปฏิวัติ สมาชิกที่ไม่พึงพอใจ และไม่มีคนที่ไม่พอใจกับตำแหน่งทางสถานภาพ องค์การทางสังคมมักจะสร้างกลไกการควบคุมทางสังคม (social controls) เพื่อที่จะส่งเสริมให้สมาชิกที่ไม่เต็มใจยินยอมปฏิบัติตาม กลไกการควบคุมคือการบังคับใช้ (sanction) ทั้งทางบวกและทางลบ การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งถือปฏิบัติกันภายในองค์การทางสังคม เพื่อส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม (conformity) ถ้าพึงกลไกการควบคุมทางสังคมอย่างเดียวไม่อาจเป็นหลักประกันที่จะทำให้มีการปฏิบัติตาม แต่ก็เป็นสิ่งจูงใจสำคัญ (incentives) สำหรับบุคคลให้ยินยอมปฏิบัติตาม

การบังคับใช้เชิงนิเสธ คือการบังคับที่ใช้ชักจูงคนให้หันมาปฏิบัติในแนวทางที่สอดคล้องกับสังคมเช่นเดิม บุคคลสามารถอยู่โดดเดี่ยวได้ภายในวัฒนธรรม แต่ก็อยู่ในอาณาเขตที่แน่นอนหากพ้นออกจากขอบเขตดังกล่าว จะต้องเผชิญกับคนทำหน้าวัวควมวดเข้าใส่ อาจจะถูกปฏิเสธ โห่ร้อง กักขัง คุกคาม หรือขว้างปา หรือถูกตราหน้า หรือชู้ก่าป็น เล็งปืนโดย

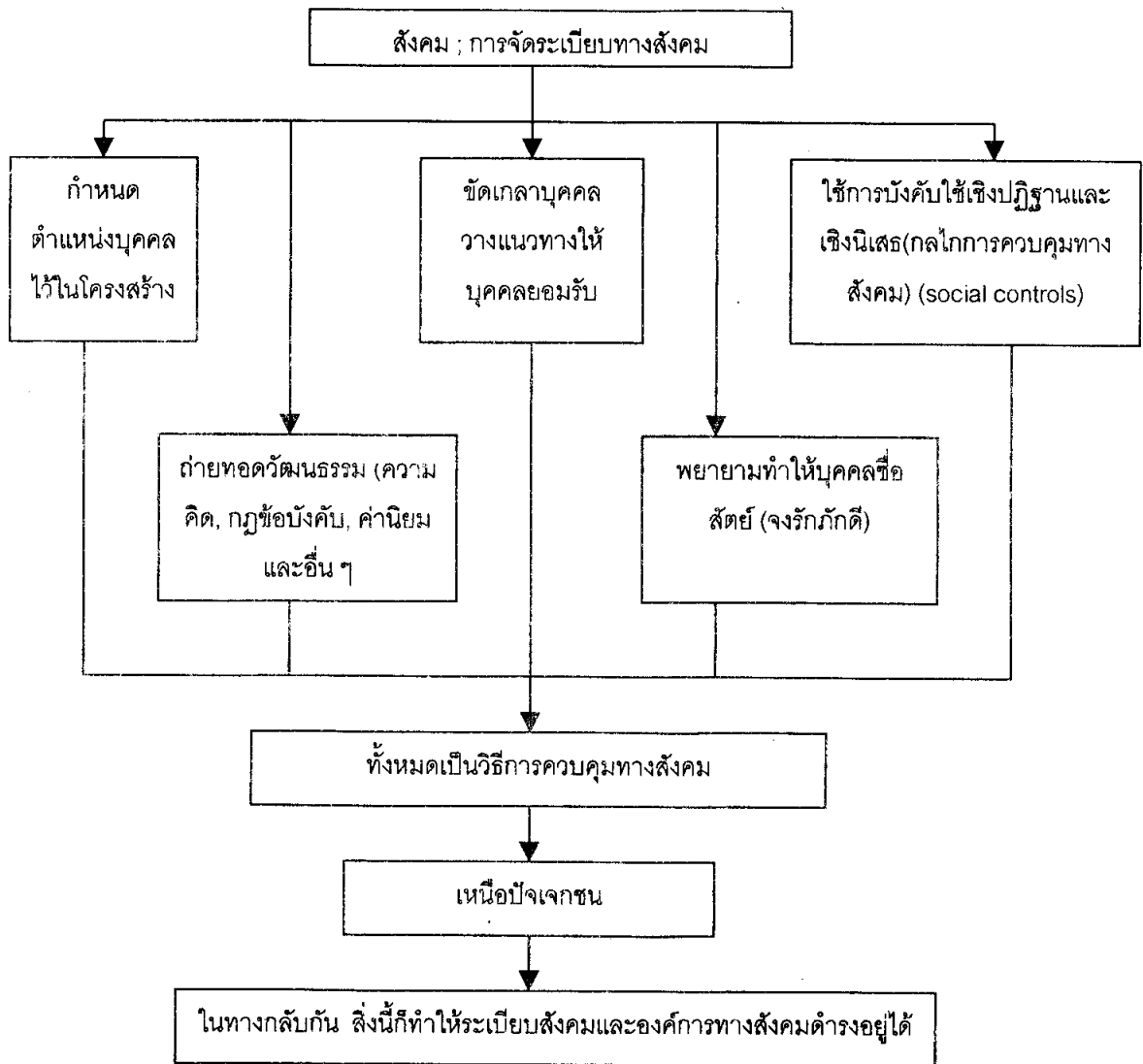
มีเป้าหมายที่บุคคลดังกล่าว ทำให้เกิดยุ่งยากและเป็นผลให้บุคคลต้องยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการทางสังคม เนื่องจากความกลัวที่จะถูกใช้การบังคับใช้เชิงนิเสธหากไม่ยอมปฏิบัติตาม การบังคับใช้ประการสุดท้ายที่องค์กรทางสังคมกำหนดขึ้นมาคือ การจำคุก การขับไล่ออกจากประเทศ การประหารชีวิต

การบังคับใช้เชิงปฏิฐาน เป็นการให้รางวัลตอบแทนหากบุคคลยอมปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม เช่น การยิ้ม การขึ้นเงินเดือน การให้เกรดเอ การสรรเสริญด้วยถ้อยคำสุภาพ การเลื่อนขั้น การให้เหรียญเกียรติยศ และการจัดงานวันเกิดให้ การกระทำทุกอย่างนี้ก็เพื่อสนับสนุนให้ยอมรับตำแหน่ง โครงสร้างและวัฒนธรรม แม้แต่การคาดหวังถึงรางวัลที่จะได้รับในอนาคตก็เป็นการส่งเสริมให้ยอมปฏิบัติตาม

อันที่จริง การขัดเกลาทางสังคมจะมีประสิทธิภาพในสังคมที่การควบคุมทางสังคมได้ถูกรับเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของจิตใจบุคคล (internalized) เป็นผลให้เราใช้กลไกการควบคุมด้วยตัวเอง เป็นตำรวจให้ตัวเอง บางครั้งก็รู้สึกมีความผิดและลงโทษตนเอง ในอีกขณะหนึ่งก็รู้สึกว่าตัวเองดี และยกยอตัวเอง กลไกการควบคุมทางสังคมภายนอกกลายเป็นกลไกการควบคุมภายใน สังคมที่อยู่ภายนอกก็เข้าไปอยู่ในจิตใจบุคคล ดังนั้น การขัดเกลาทางสังคมเป็นเหตุให้บุคคลมีจุดยืนของตัวเอง และช่วยสังคมในการกำหนดนโยบายใช้กับตัวเอง

ตัวแบบที่ 7 แสดงถึงการควบคุมทางสังคมสำเร็จได้โดยผ่านโครงสร้างซึ่งกำหนดตำแหน่งให้แก่ปัจเจกชน วัฒนธรรมซึ่งทำให้ปัจเจกชนมีคล้ายคลึงกัน และผ่านสถาบันซึ่งทำหน้าที่ขัดเกลาทำให้เกิดความซื่อสัตย์ ให้รางวัลและลงโทษปัจเจกชน ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นวิธีการควบคุมทางสังคมของสังคมทั้งสิ้น และร่วมกันดำเนินการเพื่อสร้างระเบียบทางสังคม

ตัวแบบที่ 7 การควบคุมทางสังคมสำเร็จได้โดยอาศัยโครงสร้างวัฒนธรรม
และสถาบันต่าง ๆ

บทสรุป

มนุษย์จำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ทางสังคมบางประการ ในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ระเบียบทางสังคม อาจเรียกว่า “ความเชื่อมั่น” หรือ “การบูรณาการ” หรือ “ความเป็นปึกแผ่น” หรือกล่าวได้ว่าระเบียบทางสังคมมีความหมายตรงกันข้ามกับการเสียระเบียบทางสังคม

ระเบียบดำรงอยู่ได้เนื่องจากโครงสร้างขององค์การที่กำหนดตำแหน่งบุคคลเอาไว้ และการมีวัฒนธรรมร่วมกัน นักสังคมวิทยา 2 ท่านที่นำเอาโครงสร้างและวัฒนธรรมมาอธิบายเพื่อให้เข้าใจว่า ทั้งโครงสร้างและวัฒนธรรมเป็นรากฐานของระเบียบทางสังคมคือ เอมีลี เดอร์ไคม์ กับ คาร์ล มาร์กซ

นอกจากโครงสร้างและวัฒนธรรมที่ทำให้ระเบียบทางสังคมคงอยู่ได้แล้ว ยังมีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันต่าง ๆ ที่ค้ำจุนระเบียบทางสังคม และการขัดเกลาทางสังคมสอนบุคคลให้มีความซื่อสัตย์ต่อองค์การ ซึ่งเป็นรากฐานประการที่สี่ของระเบียบทางสังคม

ความซื่อสัตย์ต่อองค์การทางสังคม เป็นผลมาจากความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ ซึ่งจะเกิดในสังคมขนาดเล็ก หรือองค์การแบบปฐมภูมิ แต่ในสังคมสมัยใหม่ ความซื่อสัตย์จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์การจะให้อะไรเป็นการตอบแทน การขัดเกลาทางสังคมส่วนมากมักมุ่งไปที่การทำให้สมาชิกแน่ใจว่าจะได้รับบางสิ่งบางอย่างตอบแทนความซื่อสัตย์ของตน

กระบวนการขัดเกลาทางสังคมไม่สมบูรณ์แบบมักเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกไม่ซื่อสัตย์ ดังนั้น องค์การทางสังคมจึงต้องสร้างกลไกการควบคุมทางสังคมขึ้นเพื่อให้ส่งเสริมให้สมาชิกที่ไม่เต็มใจ ยินยอมปฏิบัติตาม การควบคุมทางสังคมจึงเป็นกระบวนการที่ผดุงไว้ซึ่งระเบียบทางสังคม

การควบคุมทางสังคมบรรลุความสำเร็จได้โดยผ่านโครงสร้าง ซึ่งกำหนดตำแหน่ง
ให้แก่ปัจเจกชนวัฒนธรรมซึ่งทำให้ปัจเจกชนคล้ายคลึงกันและผ่านสถาบันซึ่งทำหน้าที่ขัดเกลา
ปัจเจกชนทำให้เกิดความซื่อสัตย์